

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005182

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-09-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Оксана Миколаївна

2. Oksana M. Shevchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-1901-690X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Дата захисту: 09-09-2026

Спеціальність за освітою: Середня освіта (Біологія та основи здоров'я)

Місце роботи здобувача: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15515

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.09, 14.01.30

Тема дисертації:

1. Формування технологічної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання засобами імітаційних комплексів
2. Formation of technological competence of future teachers of vocational training by means of simulation complexes

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене актуальній науково-педагогічній проблемі формування технологічної компетентності майбутніх фахівців професійного навчання засобами імітаційних комплексів в умовах трансформації системи вищої та професійної освіти, цифровізації освітнього процесу та зростання вимог ринку праці до рівня професійної готовності педагогічних кадрів. Мета дослідження передбачала теоретичний аналіз, розробку впровадження та експериментальну апробацію методики формування технологічної компетентності майбутніх фахівців професійного навчання засобами імітаційних комплексів. У роботі здійснено теоретико-методичне обґрунтування сутності технологічної компетентності майбутніх фахівців професійного навчання, уточнено її структуру та компонентний склад, що включає мотиваційно-

ціннісний, когнітивно-змістовий, операційно-технологічний, інструментально-практичний і комунікативно-цифровий компоненти. Визначено показники та рівні сформованості кожного з компонентів, що дозволило забезпечити цілісність діагностико-оцінювального апарату дослідження. На основі аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, нормативно-правових документів у галузі освіти, а також сучасних тенденцій розвитку цифрових та симуляційних технологій, обґрунтовано педагогічний потенціал імітаційних комплексів як ефективного інструменту професійної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Проведено огляд і класифікацію адаптивних імітаційних комплексів, визначено їх дидактичні можливості та роль у формуванні практикоорієнтованих умінь, професійного мислення й готовності до діяльності в умовах реального виробничо-освітнього середовища. У дисертації розроблено та науково обґрунтовано модель формування технологічної компетентності майбутніх фахівців професійного навчання у середовищі закладу вищої освіти з використанням імітаційних комплексів, що структурована у вигляді концептуально-цільового, змістово-процесуального та діагностично-результативного блоків. Модель реалізується на основі системного, діяльнісного, компетентнісного та особистісно зорієнтованого підходів і передбачає поетапне зростання рівнів сформованості технологічної компетентності від елементарного до оптимального. Обґрунтовано педагогічні умови впровадження імітаційних комплексів у процес професійної підготовки майбутніх фахівців професійного навчання, серед яких: цілеспрямована інтеграція імітаційних технологій у зміст фахових дисциплін; організація адаптивного освітнього середовища з урахуванням індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів; активізація практикоорієнтованої, проєктної та дослідницької діяльності; забезпечення суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників освітнього процесу; систематичний моніторинг і корекція рівнів сформованості технологічної компетентності. Здійснено експериментальну перевірку ефективності розробленої методики формування технологічної компетентності майбутніх фахівців професійного навчання засобами імітаційних комплексів. Педагогічний експеримент охоплював констатувальний, формувальний і контрольний-узагальнювальний етапи та проводився на базі провідних закладів вищої освіти України. Для обробки результатів застосовано комплекс психодіагностичних і статистичних методів, зокрема χ^2 -критерій Колмогорова-Смирнова, χ^2 -критерій Пірсона, що забезпечило наукову достовірність отриманих результатів. Результати експериментального дослідження засвідчили позитивну динаміку рівнів сформованості технологічної компетентності здобувачів експериментальних груп порівняно з контрольними, що підтвердило ефективність запропонованої моделі, педагогічних умов і методики формування технологічної компетентності майбутніх фахівців професійного навчання засобами імітаційних комплексів. Практичне значення дослідження полягає у можливості впровадження розробленої моделі, методики та діагностичного інструментарію в освітньо-професійні програми підготовки майбутніх педагогів професійного навчання, у зміст фахових дисциплін, педагогічну практику, систему підвищення кваліфікації та професійного розвитку педагогічних кадрів.

2. The dissertation research is devoted to the actual scientific and pedagogical problem of forming technological competence of future specialists of vocational education by means of simulation complexes in the conditions of transformation of the system of higher and vocational education, digitalization of the educational process and growth of labor market requirements to the level of professional readiness of pedagogical personnel. The purpose of the research provided for theoretical analysis, development, implementation and experimental testing of the methodology for forming technological competence of future specialists of vocational education by means of simulation complexes. The work carried out a theoretical and methodological substantiation of the essence of technological competence of future specialists of vocational education, clarified its structure and component composition, which includes motivational-value, cognitive-content, operational-technological, instrumental-practical and communicative-digital components. The indicators and levels of formation of each of the components were determined, which allowed to ensure the integrity of the diagnostic and assessment apparatus of the study. Based on the analysis of domestic and foreign scientific sources, regulatory and legal documents in the field of education, as well as modern trends in the development of digital and simulation technologies, the pedagogical potential of simulation complexes as an effective tool for professional training of future teachers of vocational education is substantiated. A review and classification of adaptive simulation complexes is conducted,

their didactic capabilities and role in the formation of practice-oriented skills, professional thinking and readiness for activity in a real production and educational environment are determined. The dissertation develops and scientifically substantiates a model for the formation of technological competence of future specialists of vocational education in the environment of a higher education institution using simulation complexes, which is structured in the form of conceptual-target, content-process and diagnostic-result blocks. The model is implemented on the basis of systemic, activity-based, competency-based and personality-oriented approaches and provides for a gradual increase in the levels of formation of technological competence from elementary to optimal. The pedagogical conditions for introducing simulation complexes into the process of professional training of future vocational training specialists are substantiated, including: purposeful integration of simulation technologies into the content of professional disciplines; organization of an adaptive educational environment taking into account the individual educational trajectories of applicants; activation of practice-oriented, project and research activities; ensuring subject-subject interaction of participants in the educational process; systematic monitoring and correction of the levels of formation of technological competence. An experimental verification of the effectiveness of the developed methodology for forming technological competence of future vocational training specialists using simulation complexes was carried out. The pedagogical experiment covered the ascertaining, formative and control-generalizing stages and was conducted on the basis of leading higher education institutions of Ukraine. To process the results, a complex of psychodiagnostic and statistical methods was used, in particular the Kolmogorov–Smirnov π -criterion, Pearson π^2 -criterion, which ensured the scientific reliability of the results obtained. The results of the experimental study showed a positive dynamics of the levels of formation of technological competence of applicants in the experimental groups compared to the control ones, which confirmed the effectiveness of the proposed model, pedagogical conditions and methods for forming technological competence of future specialists in vocational training by means of simulation complexes. The practical significance of the study lies in the possibility of implementing the developed model, methods and diagnostic tools in educational and professional programs for training future specialists in vocational training, in the content of professional disciplines, pedagogical practice, a system of advanced training and professional development of pedagogical personnel.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Шевчук Л. Д., Кобильська О. Б., Шевчук О. М. Хмарні технології у формуванні цифрової компетентності майбутніх учителів інформатики Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 44(2). С. 127–133. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2022_44\(2\)__28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped_2022_44(2)__28).
- 2. Шевчук О.М. Психолого-педагогічні умови формування технологічної готовності майбутніх педагогів. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка»): журнал. 2025. №2(43) С. 948–960. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-2\(43\)-948-960](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-2(43)-948-960).
- 3. Шевчук О.М. Бобовський Р.П., Бован Н.П., Порівняльний аналіз навчальних можливостей різних систем дистанційного навчання для підготовки здобувачів освіти. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал. 2025. №2(47) С.213–226 . [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-2\(48\)-213-226](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-2(48)-213-226).

- 4. Шевчук О.М. Формування технологічної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання засобами імітаційних комплексів: підхід design-based research. Педагогічна Академія: наукові записки, 2025. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16908277>.
- 5. Шевчук Б.В., Шевчук О.М. Функціонування інтернет-ресурсу під час дистанційного навчання. Новітні інформаційні технології в освіті і науці: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет конференції молодих вчених (м. Переяслав, 12.05.2022 р.), Переяслав, 2022. С. 206 – 208
- 6. Шевчук Б.В., Ставицька А.В., Шевчук О.М. Віртуальні дошки як інструмент формування цифрової компетентності здобувачів. Новітні 8 інформаційні технології в освіті і науці: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет конференції молодих вчених (м. Переяслав, 12.05.2022 р.), Переяслав, 2022. С. 219 – 225.
- 7. Шевчук О. М. Використання цифрових технологій у навчальному процесі. Філософські аспекти професійної освіти: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (м.Херсон – Кропивницький, 17 листопада 2022 р.) / За заг. ред.Т. С. Плачинди. Херсон – Кропивницький: ПП «Поліум», 2022. С. 216 – 218.
- 8. Шевчук Л. Д., Шевчук О.М. Формування умінь та навичок професійного саморозвитку майбутніх вчителів математики. «Implementation of modern technologies in science»: збірн. наук. праць за результатами XIII Міжнародної науково-практичної конференції (м.Варна, 20-23 грудня 2022 р.), Варна. 2022. С. 404 – 410.
- 9. Шевчук О.М. Особливості використання цифрових засобів у процесі професійної підготовки майбутніх учителів технологій. Збірник наукових праць: за результатами Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти» (м. Полтава, 24-25 травня 2023 р.), Полтава. 2023. С. 201 – 203.
- 10. Шевчук О.М. Функціонування інтернет-ресурсу під час дистанційного навчання. IV Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція молодих вчених «Новітні інформаційні технології в освіті і науці»; (12 травня 2023 р.) / укл.Л.М.Ісак, Л.Д.Шевчук. Переяслав: ПХДПУ, 2023 с. 213-215.
- 11. Шевчук О.М., Мазур М.О. Використання елементів дистанційного навчання при вивченні функціональної лінії в старшій школі збірник наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів фізико-математичного факультету Полтавського національного педагогічного університету ім. В.П.Короленка., (м. Полтава, 22-23 квіт. 2024р.), Полтава. 2024. С.
- 12. Шевчук О.М. , Мазур М.О. Засоби навчання та обладнання в галузі STEM-освіти зб. матеріалів XV Всеукр. наук.- практ. конф. для молодих учених та здобувачів освіти «Сучасні інформаційні технології в освіті і науці» (м. Умань, 25-26 квіт. 2024 р.) за ред. М. О. Медведєвої . Умань. 2024. С. 47-50.
- 13. Шевчук О.М. Цифрові інструменти для забезпечення дистанційної форми навчання майбутніх педагогів професійного навчання.: Збірник наукових праць «Міжнародна наукова єдність» з матеріалами 2-ї міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку економіки, техніки та промисловості» (м. Торонто, 12-14 лютого 2025 р.), Торонто. 2025. С. 156-159.
- 14. Шевчук О.М. Імітаційні комплекси як інноваційний інструмент електронного освітнього середовища підготовки майбутніх педагогів професійного навчання Зб.наук. пр. з Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції «Світ наукових досліджень». Випуск 38. 20-21.02.2025. <https://www.economy-confer.com.ua/art/20/137/0/0/>
- 15. Яшанов С., Шевчук О. Цифрові технології в організації дистанційного навчання в мовах викликів сучасності. Сучасна освіта: стратегії та технології навчання молоді і дорослих: зб. наук. пр. / за ред. О. І. Шапран. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025. С. 618-626
- 16. Шевчук О.М. Он-лайн сервіси в організації освітнього процесу : платформи та сервіси «Інноваційні технології в математичній та професійній освіті: реалії та перспективи»: зб. наук. пр. / за ред. Л.Д.Шевчук, А.Ф. Литвин. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2025. 404 С. 426-430.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яшанов Сергій Микитович

2. Serhii M. Yashanov

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8958-9007

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=0D0YfBIAAAAJ>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57224313795>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/JAK-8234-2023>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ребенок Вадим Михайлович

2. Vadym M. Rebenok

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2943-9725

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=IGeZUsIAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Авраменко Олег Борисович

2. Oleh B. Avramenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6594-801X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кільдеров Дмитро Едуардович

2. Dmytro E. Kilderov

Кваліфікація: д.пед.н., проф., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9414-8150

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57220083333;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=3D9ZJI4AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бордюк Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Bordiuk

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0729-2571

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=ooZ08k0AAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58552056500>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Корець Микола Савич

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Корець Микола Савич

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна